

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518200244
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8518200244.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, IČO: 31 749 542, so sídlom Lamačská cesta 8, 811 04 Bratislava, právne zastúpeného GARAJ & Partners, s. r. o., IČO: 35 951 125, so sídlom Jozefská 3, 811 06 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanej: Y. O., A.. XX.XX.XXXX, W. U. XXX/XX, XXX XX X. L., právne zastúpenej JUDr. Gáborom Szárazom, advokátom, IČO: 41 986 491, so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, o zaplatenie 15.918,96 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, č. k. 6C/8/2018-350 z 25. júna 2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II. a IV. výroku.

Mení rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom III. výroku tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 446,01 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Priznáva žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti o zaplatenie 558,24 eur, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 15.918,96 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 2,6 % ročne zo sumy 15.918,96 eur od 7. decembra 2018 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 15.918,96 eur od 4. októbra 2016 do 6. decembra 2018, s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 15.918,96 eur od 7. decembra 2018 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2. 2.1 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo zistenia, že žalobca ako veriteľ a žalovaná a žiadateľka 24. septembra 2003 uzatvorili zmluvu o poskytnutí podpory uzavretú podľa ustanovení zák. NR SR 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 710/3505/2003 (ďalej len „zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru“), na základe ktorej bol žiadateľke poskytnutý úver vo výške 700.000,- Sk (23.235,74 eur) s úrokovou sadzbou 2,6 % a lehotou splatnosti 30 rokov. Podľa článku VIII. bod 8.4 prvá veta zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako šesť mesiacov, je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaniu splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Podľa článku XII. bod 12.3 zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru práva a povinnosti

účastníkov sa riadia predovšetkým zákonom č. 124/1996 Z.z. v znení noviel a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy k ŠFRB. Vzájomné vzťahy sa riadia aj ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom. Veriteľ výzvou z 1. júla 2014, doručenu 4. júla 2014 vyzval žiadateľku k úhrade 837,36 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 142,78 eur, a to všetko v lehote siedmich dní od doručenia výzvy. Zároveň v tejto výzve žiadateľku poučil, že dlh je povinná naďalej uhrádzať s tým, že ak sa tak nestane, jej dlh sa môže navýšiť o ďalšie náklady spojené so súdnym konaním. Žiadateľka predmetný úver nesplácala, v dôsledku čoho veriteľ listom z 30. augusta 2016, ktorý bol doručený žiadateľke 2. septembra 2016, odstúpil od zmluvy o poskytnutí podpory. V tomto liste uviedol, že ju prostredníctvom upomienok opakovane vyzýval na úhradu dlžnej sumy, pričom k 24. augustu 2016 bola v omeškaní so siedmimi splátkami v celkovej výške 651,28 eur, v dôsledku čoho podľa ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka od zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru odstupuje a celý dlh sa stáva splatným. Žalobca podaním doručeným súdu 10. decembra 2018 vzal žalobu späť v časti o zaplatenie 558,24 eur s príslušenstvom.

2.2 Súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie 558,24 eur s príslušenstvom. Pri posúdení právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou sa súd stotožnil s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. 4Cdo 106/2018 z 29. apríla 2019, v dôsledku čoho dospel k záveru, že žalobca je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa § 52 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a ním uzatvorené zmluvy pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca tak svojou činnosťou naplňa verejný záujem v oblasti bytovej politiky štátu a nie komerčný záujem na dosiahnutí zisku. V tejto súvislosti súd poukázal na článok XII. bod 12.3 zmluvy o poskytnutí podpory, v súlade s ktorým práva a povinnosti účastníkov sa riadia predovšetkým zákonom č. 124/1996 Z.z. v znení noviel a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy k ŠFRB. Vzájomné vzťahy sa riadia aj ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom.

2.3 Opierajúc sa o právny názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo 120/2010 z 29. marca 2012, podľa ktorého zmluva o poskytnutí podpory podľa zákona č. 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania obsahuje podstatné náležitosti úverovej zmluvy a vzťahy, ktoré vznikli z úverovej zmluvy sa spravujú Obchodným zákonníkom, súd posúdil nároky uplatnené žalobcom podľa ustanovení upravujúcich zmluvu o úvere (§ 497 a nasl.) a námietku premičania vnesenú žalovanou podľa ustanovenia § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, ako aj ustanovenia § 394 ods. 1 Obchodného zákonníka. Keďže odstúpením žalobcu od zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru (listom z 30. augusta 2016, ktorý si žalovaná prevzala 2. septembra 2016) sa stal celý dlh splatným a žalobca podal žalobu 19. februára 2018, súd nepovažoval túto námietku žalovanej za dôvodnú.

2.4 Súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 15.918,96 eur, zmluvného úroku vo výške 2,6 % ročne zo sumy 15.918,96 eur od 7. decembra 2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 15.918,96 eur od 4. októbra 2016 do 6. decembra 2018 a úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 15.918,96 eur od 7. decembra 2018 do zaplatenia. Čo sa týka nároku žalobcu na náklady spojené s uplatnením pohľadávky, ktoré si uplatnil vo výške 486,01 eur, súd mu priznal paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

2.5 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. apríla 2015, § 1 ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, § 12 zákona č. 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „zákon o ŠFRB“) v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, § 261 ods. 3 písm. d), § 392 ods. 2, § 394 ods. 1, § 497, § 506 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru. Paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky priznal súd žalobcovi podľa ustanovenia § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka.

2.6 O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a ustanovenia § 256 ods. 1 CSP a s ohľadom na skutočnosť, že na príslušenstvo pohľadávky sa pri posudzovaní miery úspechu neprihliada, priznal

úspešnému žalobcovi proti neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením.

3. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietané porušenie práva na spravodlivý proces videl v nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku v dotknutých častiach. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci súdom prvej inštancie tvrdil, že v žalobe si neuplatnil nárok na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 369c Obchodného zákonníka, ale nárok na náklady spojené s uplatnením pohľadávky predstavujúci príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že tieto náklady za dva úkony právnej služby (výzva na úhradu - tarifná odmena 51,45 eur, režijný paušál 8,04 eur, 20 % DPH 11,90 eur, odstúpenie od zmluvy o poskytnutí podpory - tarifná odmena 320,34 eur, režijný paušál 8,58 eur, 20 % DPH 69,10 eur) boli potrebné pre uplatnenie jeho práva na súde, a teda boli vynaložené účelne, keďže žalovaná aj napriek výzve na úhradu dlžné omeškané splátky neuhradila a odstúpením od zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru sa celá pohľadávka stala splatnou a vznikol mu nárok na jej zaplatenie voči žalovanej. Ďalej zdôraznil, že uplatnená pohľadávka a uplatnené príslušenstvo vrátane nákladov spojených s uplatnením pohľadávky predstavujú jeden celistvý nárok, ktorý vychádza z jedného právneho základu. Poukázal tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3M Obdo 2/2010 z 9. júna 2010, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 07/2010, ktorého právna veta znie: „Príslušenstvom pohľadávky sú aj vynaložené náklady na odmenu za právnu službu poskytnutú mimo súdneho konania v súvislosti s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), ako aj na prvú vetu ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 374/2014 Z.z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej správca je povinný spolu s pohľadávkou štátu vyúčtovať a uplatniť aj jej príslušenstvo. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 446,01 eur, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadal, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Alternatívne žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadřila žalovaná podaním z 18. augusta 2020. Konštatovala, že žalobca svojím tvrdením, že v žalobe si neuplatnil nárok na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle ustanovenia § 369c Obchodného zákonníka, ale nárok na náklady spojené s uplatnením pohľadávky predstavujúci príslušenstvo pohľadávky v zmysle ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, len potvrdil, že vzťah medzi stranami sporu podlieha právnej úprave Občianskeho zákonníka a nemožno naň uplatňovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Takéto konanie žalobcu spočívajúce v uplatňovaní tej právnej úpravy, ktorá mu v danom momente vyhovuje, hodnotila ako nezákonné a v rozpore s dobrými mravmi, pričom podotkla, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vzťah medzi stranami sporu ako vzťah obchodnoprávny. Na základe uvedených skutočností, ako aj ňou podaného odvolania (odsek 8.) žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietla a žalovanej priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadřil žalobca podaním z 28. septembra 2020. Zdôraznil, že činnosť, ktorú vykonáva nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo inú podnikateľskú, nakoľko nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky, ale aj to, že netvrdil, že právny vzťah medzi stranami sporu podlieha právnej úprave Občianskeho zákonníka a nemožno naň aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Konštatoval, že podľa dôvodovej správy bol inštitút nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle ustanovenia § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka zavedený s cieľom transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách a má predstavovať paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ako tzv. interných administratívnych a monitorovacích nákladov, ktoré vznikajú

pri kontrole dodržiavania zmluvných záväzkov (telefonické výdavky, výdavky spojené s tlačou a zaslaním písomnej výzvy na zaplatenie, poštovné a pod.). Medzi tieto náklady však nepatria súdne, správne, rozhodcovské poplatky, náklady na právne služby advokátom a pod..

6. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná podaním z 21. októbra 2020. Uviedla, že žalobca na jednej strane poukazuje na to, že medzi náklady spojené s uplatnením pohľadávky nemožno zaradiť náklady na právne zastupovanie advokátom a na druhej strane si vyčísluje svoje náklady práve s poukazom na služby advokáta. Vychádzajúc s tejto argumentácie mala za to, že žalobca je oprávnený uplatňovať si len tie náklady, ktoré mu vznikli mimo právneho zastupovania advokátom, a to telefonické výdavky, poštovné a pod.. Na základe uvedených skutočností, ako aj ňou podaného odvolania (odsek 8.) žalovaná opakovane navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietla a žalovanej priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadril žalobca podaním z 9. novembra 2020. Tvrdil, že najmä, ale nielen vzhľadom na skutočnosť, že paušálne náklady v zmysle Obchodného zákonníka predstavujú len administratívne náklady a nie náklady na právne služby advokátom, ktoré je možné uplatniť len v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, nemohol vyčísliť náklady spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka, ale v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu hodnotil ako nepravdivé tvrdenie žalovanej, že na jednej strane poukazuje na to, že medzi náklady spojené s uplatnením pohľadávky nemožno zaradiť náklady na právne zastupovanie advokátom a na druhej strane si vyčísluje svoje náklady práve s poukazom na služby advokáta.

8. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 15.918,96 eur s príslušenstvom a výroku o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Čo sa týka namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie tvrdila, že súd na právny vzťah sporových strán nesprávne aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka. Nesúhlasila s tým, že vzťah medzi stranami sporu nemá spotrebiteľský charakter a v nadväznosti na túto skutočnosť aj s tým, že žalobca nemá postavenie dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a svojou činnosťou nenapĺňa komerčný záujem na dosiahnutie zisku. Mala za to, že vzhľadom na verejnoprávne postavenie žalobcu a na predmet jeho činnosti (podnikania) zapísaný v obchodnom registri žalobca má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom, a teda je potrebné považovať ho za dodávateľa v zmysle Občianskeho zákonníka. Súčasne sa domnievala, že aj napriek existencii zmluvy o úvere je potrebné implicitne aplikovať priaznivejší výklad v prospech spotrebiteľa. Okrem toho zdôraznila, že nekoncipovala podmienky zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru a ak chcela dostať podporu od žalobcu musela súhlasiť so všetkými podmienkami ním predloženej zmluvy. Vo vzťahu k vnesenej námietke premlčania mala za to, že súd ju mal posúdiť podľa § 103 Občianskeho zákonníka ako dôvodnú a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. V tejto súvislosti podotkla, že vo výzve na úhradu síce nebol určený presný počet omeškaných splátok, avšak podľa nej z výšky dlhu (837,36 eur) a výšky mesačnej splátky (93,04 eur) vyplýva, že bola do vyhotovenia tejto výzvy v omeškaní s deviatimi splátkami, v dôsledku čoho už doručením predmetnej výzvy (po uplynutí 7-dňovej lehoty na dorovnanie dlhu), mohol žalobca odstúpiť od zmluvy, resp. uplatniť si svoj nárok na príslušný súd. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietla a žalovanej priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca podaním z 2. októbra 2020. Uviedol, že záver žalovanej, podľa ktorého má postavenie dodávateľa, je v priamom rozpore s ustanovením § 1 ods. 3 zákona o ŠFRB, podľa ktorého je finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu. Navyše zo zákona má postavenie štátneho účelového fondu a nie postavenie podnikateľa, je osobitný subjekt (sui generis) zriadený zákonom za účelom realizácie bytovej politiky štátu a nevykonáva podnikateľskú činnosť v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka za účelom dosahovania zisku. Skutočnosť, že úver nie je poskytovaný bezodplatne, ale dlžníci sú povinní platiť aj úroky, podľa neho automaticky neznamená, že účelom uzatvárania zmlúv o poskytnutí podpory vo forme úveru je dosiahnutie zisku, pričom s prípadným ziskom nie je možné naložiť tak, ako to môžu urobiť podnikateľské subjekty v zmysle Obchodného zákonníka. Ohľadom názoru o formulárovom charaktere

zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru argumentoval tým, že z nemožnosti žiadateľa o podporu individuálne rokovať o obsahu zmluvy, nie je možné automaticky vyvodiť záver, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, ale aj tým, že pre dlžníkov sú tieto zmluvy vopred pripravené preto, že ich obsah vyplýva zo zákona o ŠFRB. K námietke premlčania uviedol, že v predmetnom prípade ide o jedno plnenie, pri ktorom splatnosť nastala splatnosťou celého úveru. Súčasne vznesenie tejto námietky žalovanou hodnotil ako tendenčné konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože z jej konania bolo bezpochyby vyvoditeľné, že konkludentným spôsobom uznala svoj záväzok voči nemu, nakoľko čiastkové úhrady vykonala po odstúpení od zmluvy ako aj po podaní žaloby, teda v období, keď ešte nemohol byť jeho nárok žalovanou posudzovaný ako premlčaný.

10. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná podaním z 21. októbra 2020. Uviedla, že z článku XII. bod 12.3 zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru je zrejmé, že sporové strany prehlásili, že ich vzájomné vzťahy sa budú riadiť Občianskym zákonníkom, a preto je predmetný prípad možné subsumovať pod ustanovenia Občianskeho zákonníka, keďže takáto dohoda medzi zmluvnými stranami má prednosť. Ohľadom argumentácie žalobcu k námietke premlčania mala za to, že v prípade, ak žalobca svoje právo nevyužije v zákonom stanovenej lehote, musí na seba prevziať dôsledok v podobe zániku resp. nevymáhateľnosti svojho práva. Odmietla tvrdenie žalobcu, že koná v rozpore s dobrými mravmi a takéto jej konanie nepožíva právnu ochranu z dôvodu, že o podaní žaloby sa dozvedela až v mesiaci september 2018, keď jej bola táto žaloba doručená a po jej doručení neučinila ani jednu úhradu na účet žalobcu. Na základe uvedených skutočností žalovaná opakovane navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietá a žalovanej priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

11. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadril žalobca podaním z 12. novembra 2020. Ohľadom možnosti spravovania sa zmluvného vzťahu sporových strán Občianskym zákonníkom konštatoval, že zmluvný vzťah založený zmluvou o poskytnutí podpory vo forme úveru je absolútnym obchodom, v dôsledku čoho sa musí spravovať Obchodným zákonníkom bez ohľadu na dohodu zmluvných strán, preto dohoda o použití Obchodného zákonníka nebola potrebná. Súčasne podotkol, že aj keby sa zmluvné strany dohodli, že ich vzťah sa bude spravovať Občianskym zákonníkom, musel by sa spravovať Obchodným zákonníkom a zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru by bola v časti o dohode o použití Občianskeho zákonníka neplatná. Na základe uvedených skutočností mal za to, že sú naplnené všetky predpoklady na vyhovieť žalobe, vrátane priznania trov právneho zastupovania v rozsahu 100 %.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP), prejednal odvolania podané žalobcom a žalovanou a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaných odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podaných odvolaniach. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu potvrdiť a odvolanie žalobcu je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu zmeniť.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

15. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie súdu prvej inštancie. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

16. Žalovaná v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie v dôsledku aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka nesprávne právne posúdil právne postavenie žalobcu, právny vzťah medzi stranami sporu a námietku premlčania. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že v zmysle záverov konštantnej judikatúry právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení sú vyvodzované právne závery a aplikovaná konkrétna právna norma na zistenie skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nemu vtedy, ak súd nepoužil správny, náležitý právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Pokiaľ k právnemu postaveniu žalobcu žalovaná tvrdila, že vzhľadom na verejnoprávne postavenie žalobcu a na predmet jeho činnosti (podnikania) zapísaný v obchodnom registri žalobca má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom, a teda je potrebné považovať ho za dodávateľa v zmysle Občianskeho zákonníka, odvolací súd sa s týmto jej tvrdením nestotožňuje.

18. Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru bola uzatvorená 24. septembra 2003, teda v čase, keď bolo postavenie žalobcu explicitne upravené v § 1 zákona o ŠFRB, v zmysle ktorého zriaďuje sa Štátny fond rozvoja bývania (ďalej len „fond“) na financovanie štátnej podpory (ďalej len „podpora“), ktorého prostredníctvom sa uskutočňuje pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, pričom fond je právnickou osobou so sídlom v Bratislave. V zmysle § 2 ods. 1 citovaného zákona správu fondu vykonáva Ministerstvo výstavby a verejných prác Slovenskej republiky. Podľa § 4 ods. 1 tohto zákona prostriedky fondu možno použiť na podpory poskytované na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, správu fondu a splátky úverov poskytnutých fondu bankami a na úhradu úrokov z týchto úverov. V súlade s § 6 ods. 1, ods. 2 citovaného zákona fond hospodári podľa schváleného rozpočtu, ktorý je zapojený finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva. Na postavení žalobcu a účele jeho zriadenia sa však nič nezmenilo ani po prijatí zákona č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania, ktorý od 1. januára 2004 nahradil vyššie citovaný zákon, ale ani po následnom prijatí zákona č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania účinného od 1. januára 2014 dodnes.

19. Za týchto okolností má odvolací súd za to, že ani z jedného ustanovenia vyššie uvedených zákonov nemožno dospieť k záveru prezentovanému žalovanou v odvolaní, a to okrem iného aj z toho dôvodu, že žalobca nevykonáva činnosť za účelom dosiahnutia zisku. Účelom zriadenia žalobcu bolo financovanie štátnej podpory, prostredníctvom ktorej sa uskutočňuje pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu.

20. Rovnako ako nesprávnu hodnotí odvolací súd argumentáciu žalovanej v prospech spotrebiteľského charakteru zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, pričom poukazuje na skutočnosť, že v čase uzatvorenia zmluvy Občiansky zákonník neobsahoval ustanovenia upravujúce spotrebiteľské zmluvy, keďže k ich zakotveniu do tohto zákona došlo až zákonom 150/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 40/1964 Zb, Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Týmto zákonom bola zároveň do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

21. Súčasne z dôvodu, že úver bol žalovanej poskytnutý na účel výstavby rodinného domu, nemožno tento úver posudzovať ani ako spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1986/71/>> o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia zmluvy, keďže podľa § 1 ods. 2 písm. a) tohto zákona zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

22. Čo sa týka názoru žalovanej, že súd prvej inštancie mal ňou vznesenú námietku premlčania posúdiť podľa ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, odvolací súd pripomína, že právny vzťah medzi stranami sporu bol založený zmluvou o poskytnutí podpory vo forme úveru, ktorou sa žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanej podporu vo forme úveru vo výške 700.000,- Sk (23.235,74 eur) s úrokovou sadzbou 2,6 % a lehotou splatnosti 30 rokov. Keďže predmet zmluvy je vymedzený konkrétnou formou poskytovanej podpory v podobe úveru na výstavbu rodinného domu a takéto vymedzenie zodpovedá zákonom prezumovanej forme uvedenej v § 8 ods. 1 písm. a) zákona o ŠFRB, je nepochybné, že zmluva obsahuje podstatné náležitosti zmluvy o úvere.

23. V zmysle ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podľa tohto ustanovenia je zmluva o úvere dohodou, ktorou sa jedna strana (veriteľ) zaväzuje, že na požiadanie druhej strany (dlžníka) poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej čiastky a druhá strana sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Vymedzenie zmluvnej strany, ktorá sa zaviazala ako veriteľ poskytnúť druhej zmluvnej strane peňažné prostriedky, Obchodný zákonník neobmedzuje, a teda veriteľom môže byť ktorákoľvek právnická alebo fyzická osoba, a to aj osoba, ktorá nie je podnikateľom.

24. Zmluva o úvere ako aj iné zmluvy taxatívne uvedené v ustanovení § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka predstavujú kategóriu tzv. „absolútnych obchodov“, rozhodujúcim znakom ktorých je forma (typ) vzťahu, nie jeho subjekty; nevyžaduje sa, aby išlo výlučne o vzťahy medzi podnikateľmi. V právnom vzťahu vyplývajúcom zo zmluvy o úvere, ako aj právnom vzťahu, ktorý prípadne vznikne zo zabezpečenia záväzku dlžníka v takomto vzťahu, sa jeho subjekty riadia Obchodným zákonníkom. Použitie Obchodného zákonníka na tieto vzťahy nemôžu dokonca ani účastníci dohodou vylúčiť (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo 115/19 z 18. mája 2000). Ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka je ustanovením kogentným, ktoré nepripúšťa jeho modifikáciu, ani vylúčenie jeho normatívneho (zaväzujúceho) účinku dohodou strán.

25. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje za správny záver súdu prvej inštancie, ktorý námietku premlčania vznesenú žalovanou posúdil podľa ustanovenia § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka a ustanovenia 394 ods. 1 Obchodného zákonníka.

26. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 15.918,96 eur s príslušenstvom zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

27. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovanej za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

28. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

29. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

30. Odvolací súd na základe uvedeného skutkového stavu ako aj citovaných zákonných ustanovení právne uzatvára:

31. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd okrem iného zaviazal žalovanú aj na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 486,01 eur. Tieto náklady pozostávali z dvoch úkonov právnej služby (výzva na úhradu - tarifná odmena 51,45 eur, režijný paušál 8,04 eur, 20 % DPH 11,90 eur, odstúpenie od zmluvy o poskytnutí podpory - tarifná odmena 320,34 eur, režijný paušál 8,58 eur, 20 % DPH 69,10 eur).

32. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom priznal žalobcovi nárok na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, pričom v odseku 46. odôvodnenia napadnutého rozsudku odkázal na § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka a § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, bez ďalšieho bližšieho odôvodnenia.

33. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-287/17 z 13. septembra 2018, v ktorom sa súdny dvor zaoberal prejudiciálnou otázkou položenou českým súdom, a to či si možno popri nároku na paušálnu náhradu nákladov uplatňovať aj iné náklady spojené s vymáhaním pohľadávok, najmä náklady súvisiace s vypracovaním a zaslaním predžalobnej výzvy.

34. Porovnávaním jednotlivých jazykových verzií smernice súdny dvor poukázal na to, že smernica nerozlišuje medzi internými a ostatnými nákladmi, (také delenie možno nájsť napr. v anglickej alebo francúzskej jazykovej verzii), keďže účelom právnej úpravy smernice je pokrytie všetkých nákladov spojených s vymáhaním pohľadávok. Konštatoval teda, že paušálna náhrada nákladov kryje všetky náklady spojené s vymáhaním pohľadávky (tak interné ako aj externé) s tým, že pokiaľ tieto náklady prevýšia sumu 40,- eur, môže si túto prevyšujúcu sumu nákladov veriteľ v primeranej výške uplatniť popri paušálnej náhrade nákladov. Rozdiel medzi paušálnou náhradou nákladov a ďalšími nákladmi však spočíva v tom, že nárok na paušálnu náhradu nákladov je automatický bez potreby osobitného preukazovania, zatiaľ čo vo vzťahu k prevyšujúcim nákladom by sa mala posudzovať primeranosť ich vynaloženia (aby v tomto smere nedochádzalo k neúčelnému vynakladaniu nákladov).

35. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca preukázal odvolaciemu súdu náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 486,01 eur, súd prvej inštancie mu napadnutým rozsudkom priznal paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur a v odvolacom návrhu žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 446,01 eur, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, odvolací súd rozhodol o odvolaní žalobcu v súlade s týmto jeho odvolacím návrhom.

36. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalobcu za dôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil.

37. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní bol žalobca úspešný v celom rozsahu, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 % a zároveň žalovaná v odvolacom konaní úspech nemala. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).